

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 2 października 2012 roku skierowanym przeciwko D. C. (1), powódka (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S. wniosła o zasądzenie kwoty 500.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia wytoczenia powództwa oraz kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego. W uzasadnieniu podniosła, m.in. że strony łączyła umowa o zakazie konkurencji, a pozwany mimo treści umowy prowadził działalność konkurencyjną wobec powoda w postaci Instytutu (...) sp zo.o, podjął działania na szkodę spółki, polegające na przeniesieniu uprawnień założycielskich (...) Szkoły Wyższej C. B. z siedzibą w S. i (...) Szkoły Wyższej S. z siedzibą w S., sprawował funkcję prezesa zarządu Instytutu (...), a następnie faktycznie kierował spółką, nadto prowadził działalność gospodarczą pod nazwą NET – M. – (...), której przedmiotem działalności jest przetwarzanie danych, zarządzanie stronami internetowymi i podobna działalność, a więc była ukierunkowana na wykorzystywanie informacji, które pozyskał w wyniku zatrudnienia w powodowej spółce.

/pozew k. 2 - 14/.

W dniu 20 grudnia 2012 r Sąd Okręgowy w Łodzi wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

/nakaz – k. 250/

W dniu 9 lutego 2013 r pozwany wniósł sprzeciw od tego nakazu, zaskarżając go w całości, wnosząc o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie kosztów procesu. Wniósł także o przekazanie sprawy do rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Szczecinie.

W uzasadnieniu podniósł, m.in. niedopuszczalność zastrzeżenia w umowie kary umownej, brak naruszenia zakazu konkurencji, nie kwestionował pełnienia obowiązków prezesa zarządu (...) sp z oo, zaprzeczył, by podejmował jakiegokolwiek działania na rzecz tej spółki po złożeniu rezygnacji/odwołaniu go ze stanowiska prezesa zarządu, działalność (...) sp z oo była ograniczona do minimum i w żaden sposób nie kolidowała z działalnością powódki, jego funkcja była wyłącznie tytułarna, pracodawca przed zawarciem umowy był informowany o tym, jak i o prowadzeniu działalności gospodarczej. Podniósł także, że faktycznie nie prowadził działalności gospodarczej oraz rażąco wysoką karę umowną.

/sprzeciw – 262 – 266/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Szkoła Wyższa S. w S. jest uczelnią niepubliczną, utworzoną przez (...) sp. z oo. Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą, wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo od działalności podstawowej. Założyciel podejmował decyzje w przedmiocie likwidacji uczelni, po uzyskaniu pozytywnej opinii senatu, za zgodą właściwego ministra. Majątek powstały w wyniku likwidacji pozostały po zaspokojeniu wierzycieli przechodzi na własność założyciela.

/statut – k. 121/

(...) Szkoła Wyższa C. B. w S. jest uczelnią niepubliczną, utworzoną przez (...) sp. z oo. Uczelnia może prowadzić działalność gospodarczą, wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo od działalności podstawowej. Założyciel podejmował decyzje w przedmiocie likwidacji uczelni, po uzyskaniu pozytywnej opinii senatu, za zgodą właściwego ministra. Majątek powstały w wyniku likwidacji pozostały po zaspokojeniu wierzycieli przechodzi na własność założyciela.

/statut – k. 138/

Status założyciela obu szkół wyższych miała strona powodowa (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w S..

/okoliczność bezsporna/

Przedmiotem działalności (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., jest między innymi:

- działalność portali internetowych
- działalność agencji informacyjnych
- działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki
- działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi
- pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana
- przetwarzanie danych, zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność.
- stosunki międzyludzkie i komunikacja
- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych
- pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana
- wychowanie przedszkolne
- szkoły podstawowe
- gimnazja
- licea ogólnokształcące
- licea profilowane
- technika
- zasadnicze szkoły zawodowe
- szkoły specjalne przyspabiające do pracy
- szkoły policealne
- zakłady kształcenia nauczycieli i kolegia pracowników służb społecznych
- szkoły wyższe
- pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych
- pozaszkolne formy edukacji artystycznej
- pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu
- nauka języków obcych
- działalność wspomagająca edukację

/odpis z KRS – k. 17 – 26/

D. C. (1) uchwałą z dnia 22 stycznia 2008 r Zgromadzenia Wspólników (...) Centrum (...) sp z oo został powołany do zarządu spółki oraz do pełnienia funkcji Prezesa zarządu. 100% udziałów w kapitale zakładowym spółki posiadała spółka Instytut (...).

/okoliczność bezsporna/

W dniu 1 lutego 2008 r doszło do zawarcia umowy o pracę na czas nieokreślony pomiędzy stronami, której przedmiotem było pełnienie funkcji prezesa ds. rozwoju (...) sp z oo zgodnie z powołaniem, w pełnym wymiarze czasu pracy. Od dnia 1 kwietnia 2009 r pozwanemu powierzono stanowisko dyrektora zarządzającego, a od 12 lutego 2010 r – prezesa zarządu.

/kserokopia umowy, aneksu – zał. k. 642/

Na podstawie aktu notarialnego z dnia 30 marca 2009 r doszło do utworzenia Instytutu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Wspólnikami spółki był D. C. (1) (do dnia 5 kwietnia 2012 r) i K. P. (1). D. C. (1) pełnił funkcję prezesa zarządu (do dnia 2 marca 2012 r, w dniu 21 lutego 2012 r został powołany na kolejną kadencję). Udziały pozwanego nabyła A. B. (1) i K. P. (1). Przedmiotem działalności spółki było m.in. :

- działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana
- przetwarzanie danych, zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność.
- stosunki międzyludzkie i komunikacja
- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych
- wychowanie przedszkolne
- szkoły podstawowe
- gimnazja
- licea ogólnokształcące
- licea profilowane
- szkoły zawodowe
- szkoły policealne
- zakłady kształcenia nauczycieli i kolegia pracowników służb społecznych
- szkoły wyższe
- pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych
- pozaszkolne formy edukacji artystycznej
- pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu
- działalność wspomagająca edukację

/odpis z KRS - k. 29 – 32, umowa sprzedaży – k. 240, uchwały – zał. k. 350/

(...) sp. z (...) było prowadzenie działalności i świadczenie usług w zakresie usług sportowych, doradczych, edukacyjnych dla wszystkich poziomów oświaty, kształcenia nauczycieli, prowadzenia szkoleń, doradztwa, działalności gastronomicznej. Spółka w 2011 r działa od niedawna i dopiero rozpoznawany jest rynek , na którym spółka będzie prowadziła swoją działalność oraz rozwinię swoje usługi. Spółka współpracuje m.in. z podmiotami: (...) Szkoła Wyższa C. B. , (...) Szkoła Wyższa S., (...) Centrum (...) sp z oo, (...) M. – (...). W 2011 zorganizowała szkolenie (...).

/sprawozdanie z działalności za 2011 r– k. 267 – 268, za 2010 r – zał. k. 350/

D. C. (1) miał zarejestrowaną od dnia 15 marca 2002 r działalność gospodarczą – NET – MEDIA - SPORT, której przedmiotem było przetwarzanie danych, zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność. Działalność została zawieszona z dniem 16 października 2012 r

/wydruk – k. 34, pismo Urzędu Statystycznego w S. - k. 334/

W dniu 26 października 2010 r M. M. (1) i E. P. (1) nabyły łącznie 100 % udziałów w powodowej spółce. Prawa założycielskie do dwóch szkół stanowiło ważny element przesądający o zakupie udziałów.

/zeznania świadków: E. P. - e – prot. z dnia 10.04.2014 01:17:14 – 01:37:27 ,M. M. – e – prot. z dnia 10.04.2014 00:42:32 – 1:16:31 /

Prawa założycielskie były istotne, bo spółka wynajmowała budynki na potrzeby uczelni. Obie uczelnie dawały stabilne umowy najmu. (...) miała wpływ na optymalizowanie czynszu uczelni.

/zeznania członka zarządu powodowej spółki S. N. – K. – e – prot. z dnia 3.11.17 00:06:34 – 00:25:53 w zw. ze- prot. z dnia 10.08.18 00:04:21 /

Uchwałą z dnia 20 grudnia 2010 r Zgromadzenie Wspólników (...) sp z oo upoważniło K. B. (1) do zawarcia w imieniu spółki umów o zakazie konkurencji z członkami zarządu spółki.

/uchwała – k. 36/

W dniu 27 grudnia 2010 r doszło do zawarcia pomiędzy spółką , reprezentowaną przez pełnomocnika powołanego uchwałą Zgromadzenia Wspólników (K. B. (1)) a pozwanym umowy o zakazie konkurencji.

Zgodnie z treścią tej umowy:

1. pracownik (D. C. (1) zatrudniony na podstawie umowy o pracę z dnia 1 lutego 2008 r na stanowisku Dyrektora Zarządzającego (...) sp z oo w S.) zobowiązał się do powstrzymania w trakcie trwania stosunku pracy oraz w okresie 3 lat po ustaniu stosunku pracy od działalności konkurencyjnej w stosunku do pracodawcy na obszarze całego kraju, jak również powstrzymać się od świadczenia pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotów prowadzących taką działalność /zakaz konkurencji/.

2. Zakaz działalności konkurencyjnej zobowiązuje pracownika i jego małżonkę w czasie trwania niniejszej umowy i po jej ustaniu przez okres 3 lat do powstrzymywania się od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami pracodawcy w kraju i za granicą, a w szczególności:

a) prowadzenia na własny lub cudzy rachunek jakiegokolwiek konkurencyjnej w stosunku do działalności pracodawcy działalności gospodarczej

b) podejmowania zatrudnienia zarówno na podstawie umowy o pracę lub jakiegokolwiek innego stosunku prawnego bezpośrednio lub pośrednio u innych przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec pracodawcy

c) obejmowania jakichkolwiek funkcji, w tym doradcy, pośrednika, pełnomocnika, powiernika itd. u innych przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec pracodawcy

d) podejmowanie jakichkolwiek czynności w ramach zatrudnienia, na podstawie umów cywilnoprawnych jak i bez podstawy prawnej na rzecz podmiotów prowadzących działalność konkurencyjną wobec pracodawcy.

Za działalność konkurencyjną uważa się każdą działalność w kraju i z zagranicą, w tym prowadzenie przedsiębiorstwa niezależnie od formy prawnej, która wchodzi nawet pośrednio w zakres profilu działalności pracodawcy lub utworzonych z jej udziałem podmiotów, jeżeli prowadzenie działalności konkurencyjnej może wpłynąć na poziom sprzedaży, sytuację rynkową, wyniki ekonomiczne pracodawcy lub takich podmiotów. W szczególności lecz nie wyłącznie objęte jest zakazem konkurencji podejmowanie działalności w zakresie oświaty na poziomie ponadpodstawowym (szkoły średnie, policealne itp. a także na poziomie szkolnictwa wyższego każdego stopnia).

Zakaz nie dotyczył podejmowania jakichkolwiek działań na rzecz:

- (...) Szkoły Wyższej B. – w tym także zasiadanie w jej organach
- (...) Szkoły Wyższej S. – w tym także zasiadanie w jej organach
- Wyższej Szkoły (...) o Zdrowiu – w tym także zasiadanie w jej organach
- Centrum (...) sp z oo
- spółek, szkół wyższych oraz innych szkół, których właścicielami, udziałowcami, organami założycielskimi lub organami prowadzącymi są pracodawca, Centrum (...) sp z oo, M. M. (1), E. P. (1) – pod warunkiem, iż którekolwiek z nich lub wszyscy łącznie posiadają 100 % kapitału zakładowego akcyjnego lub przysługują im wspólne w całości uprawnienia organu założycielskiego/prowadzącego.

Strony zgodnie ustaliły, że celem powyższego zapisu jest sformułowanie zakazu działalności konkurencyjnej w możliwie najszerszym zakresie, a pracownik przyjmując tak sformułowany obowiązek świadomy jest konsekwencji prawnych, przede wszystkim odszkodowawczych, w przypadku jego naruszenia.

Pracodawca za dotrzymanie przez pracownika zobowiązań określonych w niniejszej umowie będzie wypłacał pracownikowi po ustaniu stosunku pracy miesięczne odszkodowanie w wysokości 3300 zł przez okres odpowiadający okresowi obowiązywania zakazu konkurencji.

Za naruszenie zakazów wynikających z niniejszej umowy pracownik ponosi odpowiedzialność majątkową na zasadach ogólnych wynikających z kp i kc.

Ponadto pracownik zobowiązuje się zapłacić pracodawcy kwotę 500.000 zł tytułem kary umownej za naruszenie zakazu konkurencji.

Pracodawca jest uprawniony do dochodzenia odszkodowania przewyższającego wysokość kary umownej.

Umowa wchodziła w życie z dniem 1 stycznia 2011 r i obowiązywała w okresie trwania stosunku pracy pracodawcy z pracownikiem oraz w okresie 3 lat od ustania lub rozwiązania stosunku pracy.

Zastrzeżono możliwość odstąpienia przez pracodawcę w terminie 30 dni od ustania stosunku pracy od umowy o zakazie konkurencji w zakresie dotyczącym zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy oraz do wypowiedzenia umowy z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia.

Strony zastrzegły, że wszelkie ewentualne spory powstałe na tle wykonywania niniejszej umowy rozstrzygał będzie Sąd powszechny właściwy miejscowo dla miasta Ł. dzielnicy Ś.

Umowa zawiera parafy na każdej stronie oraz podpisy D. C. (1) oraz K. B. (1).

Spółka dysponowała wzorem umowy o zakazie konkurencji, który był przygotowany przez pełnomocnika.

/kserokopia umowy – k. 38 – 40, oryginał umowy – k. 647, zeznania świadka M. M. – e- prot. z dnia 10.04.14 00:42:57 – 00:45:22, E. P. - e- prot. z dnia 10.04.14 01: 17:30– 01:19:09, K. B. - e- prot. z dnia 10.04.14 01: 41:37 – 01:13:02, pisemna opinia biegłego z zakresu identyfikacji badań rękopisów – k. 710 – 723, opinia uzupełniająca – k. 733/

W dniu 25 lutego 2011 r został wysłany mail od: S. J. (1) do prezesa (...) sp z oo o treści: „w załączeniu przesyłam zakaz konkurencji dla Ciebie i Pani T.. W. go proszę swoimi danymi i odeślijcie w poniedziałek e – mailem do mnie. W razie wątpliwości dzwoń”.

S. J. nie miał pełnomocnictw do negocjowania umów.

/wiadomość – k 779, zeznania świadka S. J. – e prot. z dnia 25.09.15 00: 11:08 – 00:17:50/

W marcu 2011 pozwany prowadził korespondencję mailową na temat interpretacji zapisów umowy o zakazie konkurencji z pełnomocnikiem – apl. radcowskim.

/korespondencja mailowa – k. 636,637/

W dniu 24 maja 2012 r T. B. (1) i D. C. (1) reprezentujący (...) Centrum (...) sp z oo przenieśli na Instytut (...) sp z oo wszelkie prawa i obowiązki założyciela wskazane w decyzji (...) o udzieleniu zezwolenia na utworzenie niepaństwowej uczelni zawodowej pod nazwą (...) Szkoła Wyższa S..

Tożsame oświadczenie dotyczyło (...) Szkoły Wyższej C. B..

Powyższe oświadczenia były poprzedzone uchwałami zarządu (...) sp z oo podejmowanych w składzie (...). C. i T. B..

/kserokopia aktu notarialnego – k. 96 – 97, 100 – 101 /

Właściciele (...) sp z oo nie wiedzieli o przeniesieniu tych uprawnień. Właściciele spółki wiedzieli, że pozwany pracuje tylko dla powodowej spółki. D. C. (1) nie miał zgody na prowadzenie działalności konkurencyjnej.

/zeznania świadka A. K. – e – prot. z dnia 4.03.14 00:21:58, zeznania świadka M. M. – e- prot. z dnia 10.04.14 00:42:57 – 00:45:22, 01:15:55, E. P. - e- prot. z dnia 10.04.14 01: 17:30– 01:19:09, 01:25:46, K. B. - e- prot. z dnia 10.04.14 01: 41:37 – 01:13:02, zeznania członka zarządu powodowej spółki S. N. – K. – e – prot. z dnia 3.11.17 00:06:34 – 00:25:53 w zw. ze- prot. z dnia 10.08.18 00:04:21 /

Prawa założycielskie do szkół udało się odzyskać półtora roku temu (odnośnie dnia 3.11.2017 r).

/zeznania członka zarządu powodowej spółki S. N. – K. – e – prot. z dnia 3.11.17 00:06:34 – 00:25:53 w zw. ze- prot. z dnia 10.08.18 00:04:21 /

(...) Szkoła Wyższa C. B. w S. osiągnęła w 2011 r zysk w kwocie 1,378.300 zł w 2012 r – 1.410.179,24 zł/ , a (...) Szkoła Wyższa S. w kwocie 64.000 zł /w 2012 r – 249.052,50 zł/. Wartość (...) Szkoły Wyższej C. B. na dzień 31 sierpnia 2011 r wynosi 6.520.507 zł, po zastosowaniu 20% dyskonta z tytułu braku płynności wartości wycenianej uczelni wynosi 5.216.405 zł.

/sprawozdanie – f01/s – k. 50, raport z oszacowania wartości – k. 306, rachunek zysków i strat – k.549, k. 561/

W dniu 23 kwietnia 2012 r doszło do zawarcia umowy pomiędzy (...) Szkołą Wyższą C. B. (jako wykonawcą) reprezentowaną przez D. C. (1) a Instytutem (...) sp z oo , której przedmiotem było wykonanie treści merytorycznej 14 prezentacji multimedialnych, obejmujących, m.in. tworzenie wizerunku uczelni, wdrażanie zarządzania jakością, stworzenie oferty edukacyjnej, nowe usługi biznesowe i edukacyjne.

/umowa – k. 371/

W dniu 20 czerwca 2012 r doszło do zawarcia umowy pomiędzy (...) Szkołą Wyższą C. B. (jako wykonawcą) reprezentowaną przez D. C. (1) a Instytutem (...) sp z oo , której przedmiotem było opracowanie tematycznego e – informatora z zakresu efektywnego urynkwienia innowacji i transferu technologii ze sfery nauki do gospodarki.

/umowa – k. 376, 382,387/

W dniu 2 lipca 2012 r została wydana decyzja przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na mocy której przeniesiono pozwolenie na utworzenie (...) Wyższej Szkoły (...) na rzecz Instytutu (...) sp z oo.

/Kserokopia decyzji – k. 82/

W dniu 5 lipca 2012 r została wydana decyzja przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na mocy której przeniesiono pozwolenie na utworzenie (...) Szkoły Wyższej C. B. w S. na rzecz Instytutu (...) sp z oo.

/Kserokopia decyzji – k. 82, 105/

Uchwałą z dnia 27 lipca 2012 r Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników (...) sp z oo wyraziło zgodę na zbycie nieruchomości stanowiącej własność pozwanej na rzecz (...) Szkoły Wyższej S. w związku z zamiarem złożenia wniosku o dofinansowanie w ramach instrumentu finansowego L.+.

/uchwała –k. 67/

W dniu 21 sierpnia 2012 r M. M. i E. P. złożyły oświadczenie, z którego wynikało, że nigdy począwszy od dnia nabycia udziałów w spółce Zgromadzenie Wspólników tej spółki nie wyrażało zgody na złożenie przez zarząd spółki (...) w S. oświadczeń woli o przeniesieniu praw i obowiązków założyciela szkół wyższych: (...) Szkoły Wyższej C. B. w S. i (...) Szkoły Wyższej S. na jakakolwiek podmiot trzeci.

/oświadczenie – k. 16/

W dniu 23 sierpnia 2012 r T. B., S. K. złożyły oświadczenie woli o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli z dnia 24 maja 2012 r o przeniesieniu przez (...) Centrum (...) sp z oo na Instytut (...) sp z oo wszelkich praw i obowiązków założyciela wskazanych w decyzji Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 sierpnia 2005 r o udzieleniu zezwolenia na utworzenie niepaństwowej uczelni zawodowej pod nazwą (...) Szkoła Wyższa S.. Natomiast A. B. złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków oświadczenia o przejęciu tych uprawnień przez (...) sp z oo.

T. B. i A. B. oświadczyły, że przed złożeniem oświadczeń woli uzyskały zapewnienie prezesa zarządu spółki (...) sp z oo D. C. (1), iż reprezentowana przez niego spółka uzyskała zgodę Zgromadzenia Wspólników (...) sp z oo na przeniesienie praw i obowiązków założyciela (...) Szkoły Wyższej S. na spółkę (...) sp z oo a przez zarządu (...) sp z oo K. P. (1) posiadając wiedzę o rzeczywistym stanie faktycznym nie zawiadomiła o tym pozostałych uczestników czynności prawnej. A jak wynika z treści oświadczenia udziałowców (...) sp z oo M. M. (1) i E. P. zgromadzenie Wspólników nie udzielało zgody na takie oświadczenie.

Tożsame oświadczenie dotyczyło przeniesienia uprawnień założycielskich (...) Szkoły Wyższej C. B. w S..

/kserokopia aktu notarialnego – k. 77 – 78, 79 - 80/

Pismem doręczonym w dniu 8 września 2012 r pracodawca rozwiązał z pozwanym umowę o pracę, wskazując jako przyczyny:

1. Działanie na szkodę (...) sp. z (...)
2. Brak należytego nadzoru nad mieniem pracodawcy.

Działając jako prezes zarządu spółki, a jednocześnie będąc związany ze spółką stosunkiem pracy uchwałą zarządu datowaną na dzień 22.12.2011 r zmienił Statut (...) Szkoły Wyższej C. B. i (...) Szkoły Wyższej S. w taki sposób, że pozbawił spółkę jako założyciela uczelni rzeczywistego wpływu na jej działalność, pozbawiając w tym zakresie założyciela możliwości powoływania organów szkół, które mu dotychczas przysługiwały. Nadto w dniu 24 maja 2012 r złożył w imieniu spółki oświadczenie o przeniesieniu na rzecz (...) sp z oo uprawnień założyciela (...) Szkoły Wyższej C. B. i (...) Szkoły Wyższej S., pozbawiając tym samym (...) sp z oo uprawnień założyciela. Wszystkich tych czynności dokonał bez wymaganej zgody Zgromadzenia Wspólników Spółki. Poza tym przekazywał w sposób nieuprawniony środki finansowe na rzecz siebie i osób sobie najbliższych, zawierając stosowne umowy, które co do wysokości wynagrodzenia nie odpowiadały rynkowym stawkom, w ocenie pracodawcy przekazał w sposób nieuprawniony nienależne kwoty na rzecz podmiotów trzecich, które powiązane były z nim lub z K. P. (1) w tym (...).

/rozwiązanie umowy – zał. k. 642/

Pozwany zawarł z (...) sp z oo umowę zlecenia na okres 1.10 – 31.10.2012 r, której przedmiotem było dokonanie analizy możliwości pozyskania funduszy na działalność oraz rozwój. W dniu 1 listopada 2012 r w (...) sp z oo na stanowisku dyrektora ds. marketingu i pozyskiwania funduszy za wynagrodzeniem w kwocie 15000 zł. Stosunek pracy ustał z dniem 31 grudnia 2014 r. W dniu 30 stycznia 2013 r zostało udzielone przez K. P. (1) – prezesa zarządu (...) sp z oo pełnomocnictwo D. C. (1) do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem znajdującym się w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego dot. zmiany wpisu w rejestrze uczelni niepublicznych i związku uczelni niepublicznych.

/kserokopia pełnomocnictwa – k. 330, zeznania świadka K. P. – k. 682, umowa – k. 1385, porozumienie – k. 1387/

W okresie 3.02.2013 r do 6.06.2013 r pobierał zasiłek chorobowy, a od 7.06.2013 r do 1.06.2014 r świadczenie rehabilitacyjne. W zakresie tych roszczeń toczy się postępowanie odwoławcze w sądzie.

/informacja ZUS – k. 1382/

Powód wystąpił z pozwem o przywrócenie do pracy. W odpowiedzi na pozew strona pozwana podniosła, że umowy o pracę zawarte z D. C. są nieważne z uwagi na brak należytego umocowania do ich zawarcia. Podobną argumentację podnosiło (...) sp z oo w sprawie o wynagrodzenie.

/kopia pozwu i odpowiedzi na pozew – k. 818 - 831, kopia sprzeciwu od nakazu zapłaty – k. 1037 – 1047/

W dniu 26 października 2012 r PIP wstąpiła do (...) sp (...) o niezwłoczne wypłacenie D. C. (1) wynagrodzenie za sierpień 2012 r.

/kserokopia wystąpienia – k. 1015/

Wyrokiem z dnia 13.09.2016 Sąd Okręgowy w Szczecinie uniewinnił D. C. (1) oskarżonego m.in. o to, że nadużył udzielonych uprawnień i działając bez powiadomienia trzeciego członka zarządu podjął uchwałę w przedmiocie przeniesienia pozwolenia na utworzenie (...) Szkoły Wyższej C. B. oraz (...) Szkoły Wyższej S. ze (...) Centrum (...) sp z oo na Instytut (...) sp z oo w S., oraz dokonał przeniesienia praw i obowiązków założyciela tych szkół, czym wyrządził spółce znaczną szkodę majątkową w kwocie 945.408,32 zł. Stanowiącej wartość rynkową przeniesionych praw założycielskich. W uzasadnieniu Sąd wskazał, m.in., że oskarżony nadużył udzielonych mu uprawnień i swoim działaniem doprowadził do przeniesienia pozwolenia na utworzenie (...) Szkoły Wyższej CB oraz (...) Szkoły Wyższej S. ze (...) sp z oo na (...) sp z oo, a ustalone okoliczności wskazują na naganność działania oskarżonego, jednakże Sąd

przyjął, że swoim zachowaniem nie wyrządził znacznej szkody majątkowej, bowiem uzyskanie korzyści majątkowych z tytułu posiadania praw założycielskich jest jedynie hipotetyczna/ likwidacja, zgoda na przekazanie nadwyżki pieniężnej/, ewentualne utracone korzyści majątkowe mają charakter potencjalny i niepewny. Wskazał także, że zmiana statutów uczelni była częścią planu oskarżonego, zmierzającego do uniezależnienia uczelni od założyciela.

/okoliczność bezsporna – kserokopia wyroku i uzasadnienia – k 1331 - 1357/

Wyrokiem częściowym z dnia 29 kwietnia 2016 r wydanym w sprawie IX P 32/15 Sąd Rejonowy Szczecin Centrum zasądził na rzecz D. C. (1) od (...) sp z oo kwotę 10138,75 zł tytułem wynagrodzenia za pracę.

/ kserokopia wyroku – k. 1324/

Wyrokiem z dnia 18 stycznia 2017 r wydanym w sprawie IX P 420/15 Sąd Rejonowy Szczecin Centrum zasądził na rzecz D. C. (1) od (...) sp z oo kwotę 10627,50 zł tytułem wynagrodzenia za pracę oraz kwotę 11.844,08 zł.

/ kserokopia wyroku – k. 1325/

Wyrokiem z dnia 9 lutego 2017 r Sąd Apelacyjny w Szczecinie uchylił zaskarżony wyrok z dnia 13.09.2016 i przekazał sprawę SO w Szczecinie do ponownego rozpoznania. W uzasadnieniu podniósł, m.in. że utrata praw założycielskich wywarła bezpośredni wpływ na wartość (...) sp z oo, jako przedsiębiorstwa, które utraciło istotny element majątku. Nadto przy braku ingerencji D. C. (3) w statuty uczelni, spółka założyciel miałaby realny wpływ na wybór władz szkoły, a tym samym na jej gospodarkę finansową.

/wyrok z uzasadnieniem – k. 1211 – 1224/

Nie stwierdza się u D. C. (1) choroby, która powodowałaby, że jest on niezdolny do udziału w postępowaniu sądowym, do których należą upośledzenie umysłowe lub oświeceniowe, zaburzenia psychotyczne, ciężkie zaburzenia nastroju. Nie stwierdza się objawów choroby – jest w fazie remisji, nawet biorąc pod uwagę reaktywny charakter schorzenia – pogarszanie się samopoczucia w okresie zbliżania się rozprawy, należy wziąć pod uwagę iż u opiniowanego nigdy nie doszło do ciężkiego epizodu depresji. Opiniowany jest bardzo dobrze zorientowany w toczących się sprawach. Relacja emocjonalna na stres związana z postępowaniem jest czymś naturalnym, ma u opiniowanego charakter i natężenie fizjologiczne, nigdy nie dochodziło do zaburzeń psychotycznych, jest zorientowany w szczegółach toczącego się postępowania. Rozpoznanie uzależnienia od alkoholu samo w sobie nie ma wpływu na zdolność do uczestnictwa w postępowaniu. D. C. (1) jest zdolny do udziału w postępowaniu sądowym.

/opinia biegłego psychiatry – k. 1455 – 1459/

Sąd Okręgowy dokonał następującej oceny dowodów i zważył, co następuje:

Roszczenie o zasądzenie kary umownej z tytułu naruszenia umowy o zakazie konkurencji zasługuje na uwzględnienie w części.

Umowa o zakazie konkurencji znajduje się na granicy przepisów prawa cywilnego i prawa pracy.

Zgodnie z treścią art. 101¹ § 1 k.p. w zakresie określonym w odrębnej umowie, pracownik nie może prowadzić działalności konkurencyjnej wobec pracodawcy ani też świadczyć pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego taką działalność (zakaz konkurencji).

Pracodawca, który poniósł szkodę wskutek naruszenia przez pracownika zakazu konkurencji przewidzianego w umowie, może dochodzić od pracownika wyrównania tej szkody na zasadach określonych w przepisach rozdziału I w dziale piątym.(§ 2)

Zgodnie z treścią art. 101² § 1 k.p. przepis art. 101¹ § 1 k.p. stosuje się odpowiednio, gdy pracodawca i pracownik mający dostęp do szczególnie ważnych informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę, zawierają umowę o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy. W umowie określa się także okres obowiązywania zakazu konkurencji oraz wysokość odszkodowania należnego pracownikowi od pracodawcy

Odszkodowanie nie może być niższe niż 25 % wynagrodzenia otrzymanego przez pracownika przed ustaniem stosunku pracy przez okres odpowiadający okresowi obowiązywania zakazu konkurencji. Odszkodowanie jest wypłacane w miesięcznych ratach, jeżeli strony nie określiły terminu wypłaty odszkodowania (art. 101² § 3 k.p.)/por. w tym zakresie wyrok SN z dnia 26.01.2005 r, II PK 186/04, OSNP 2005/24/391/

Pracownik nie może prowadzić działalności konkurencyjnej ani świadczyć pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotu prowadzącego taką działalność. Wymaga podkreślenia, że na potrzeby zakazu oceniamy nie tyle działalność (zawód) pracownika wykonywaną u konkretnego pracodawcy, ile przedmiot działalności tego pracodawcy. Wyjaśnia to Sąd Najwyższy w wyroku z 4 listopada 2010 r. (II PK 108/2010, LexisNexis nr (...), OSNP 2012, nr 3-4, poz. 31), uznając, że zakaz konkurencji nie oznacza w ogólności zakazu wykonywania tego samego rodzaju aktywności zawodowej, jak u byłego pracodawcy, związanej z wyuczonym zawodem, a jedynie zakaz wykorzystywania jej w procesie wytworzenia takich dóbr i usług, które stanowią przedmiot działalności tego pracodawcy lub dóbr i usług podobnych (substytucyjnych). W związku z tym jednak nie ma znaczenia stanowisko, na jakim zamierza podjąć pracę pracownik w podmiocie konkurencyjnym. Nie może tego uczynić, choćby odbiegało ono - nawet znacząco - od zakresu obowiązków wykonywanych na stanowisku w ramach zatrudnienia objętego zakazem konkurencji.

Ustalenie stanu konkurencyjności wymaga porównania rodzajów przedmiotowej działalności statutowej, terytorialnego obszaru oraz kręgu odbiorców świadczonych usług, a także zweryfikowania możliwości wykorzystania w nowym zatrudnieniu nabytej wiedzy, doświadczenia zawodowego i umiejętności (know-how) menedżera określonej branży (tu: energetycznej), choćby firmy te realizowały wspólne („komplementarne” lub „symbiotyczne”) przedsięwzięcia inwestycyjne./tak SN w wyroku z 22 listopada 2012 r. (I PK 159/2012, LexPolonica nr 4127254)/.

Ogólne sformułowanie „prowadzenia działalności konkurencyjnej” wymaga mniej lub bardziej szczegółowego dookreślenia w umowie o zakazie konkurencji. Zakres szczegółowości zakazu musi być z pewnością uzależniony od kryterium podmiotowego. Im wyżej w hierarchii pracodawcy ulokowany jest pracownik, tym mniej szczegółowo można określić zakres zakazu (por. uzasadnienie wyroku SN z 3 grudnia 2008 r., I PK 97/2008, LexisNexis nr 1970337, OSNP 2010, nr 11-12, poz. 132). Tacy pracownicy, jak kadra zarządzająca, znają całe spektrum działalności pracodawcy, mają dostęp do dokumentów określających jej zakres, znają także plany pracodawcy co do podejmowania nowej aktywności. W uzasadnieniu wyroku z 19 maja 2004 r. (I PK 534/2003, OSNP 2005, nr 5, poz. 63, LexPolonica nr 366812) Sąd Najwyższy trafnie podkreśla niebezpieczeństwo pominięcia - istotnych dla ochrony interesu pracodawcy - postaci działalności w przypadku zbyt szczegółowego określenia zakresu zakazu w stosunku do takich pracowników. Z tego względu można sugerować posługiwanie się w umowach ogólną klauzulą zakazu podejmowania działalności konkurencyjnej, uszczegółowioną jedynie na zasadzie przykładu („w szczególności”) określeniem konkretnych, niedozwolonych działań. W ten sam sposób można określać zakres zakazu dla pracowników niższego szczebla, co umożliwi im skuteczną ocenę, czy określone zachowania stanowią naruszenie wiążącego ich zakazu. Tak ujęty zakres zakazu pozwoli stawiać pracownikowi wymaganie jego przestrzegania. W ocenie Sądu Najwyższego (wyrok z 15 marca 2011 r., I PK 224/2010, LexPolonica nr 3873563) to na pracowniku bowiem spoczywa obowiązek sprawdzenia, czy zatrudnienie u nowego pracodawcy nie będzie wiązało się z wykonywaniem czynności na rzecz konkurenta byłego pracodawcy. Pracownik może się zasłaniać niewiedzą tylko wówczas, gdy mimo dołożenia należytej staranności nie był w stanie się tego dowiedzieć.

Zakaz konkurencji obejmuje nie tylko działalność faktycznie wykonywaną, ale także działalność planowaną (por. także wyrok z 6 lutego 2014 r., I PK 179/2013, LexPolonica nr 8350576, wyrok z 24 października 2006 r. (II PK 39/2006, LexisNexis nr (...), OSNP 2007, nr 19-20, poz. 276). Przez działalność konkurencyjną w świetle art. 101¹ § 1 k.p. należy rozumieć także świadczenie pracy na rzecz podmiotu - będącego konkurentem pracodawcy - na podstawie

umowy zlecenia, o dzieło lub agencyjnej. Trzeba przypomnieć, że naruszeniem zakazu konkurencji obowiązującego po ustaniu stosunku pracy jest podjęcie pracy u przedsiębiorcy będącego konkurentem dotychczasowego pracodawcy, bez względu na to, na jakim stanowisku lub w jakim charakterze, chyba że strony postanowiły inaczej./tak SN w wyroku z dnia 4 stycznia 2008 r., I PK 183/07, OSNP 2009, nr 3-4, poz. 37/.

Koniecznym elementem umowy o zakazie konkurencji **w czasie trwania** stosunku pracy jest jedynie określenie zakresu zakazu. Umowa może przewidywać elementy dodatkowe. Przede wszystkim możliwe jest przyznanie pracownikowi odszkodowania za powstrzymywanie się od działalności konkurencyjnej (por. wyrok SN z 10 października 2002 r., I PKN 560/2001, LexisNexis nr (...), M.Prawn. 2003, nr 4, poz. 149). Nie jest natomiast dopuszczalne sankcjonowanie karą umowną naruszenia obowiązków pracownika wynikających z tej umowy ze względu na art. 101¹ § 2. Inaczej sprawa przedstawia się w umowie **po ustaniu stosunku pracy**.

Umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy może być zawarta z pracownikiem mającym dostęp do szczególnie ważnych informacji, których ujawnienie mogłoby narazić pracodawcę na szkodę. Przesłanki tej jednak nie należy interpretować zbyt rygorystycznie. Przyjmuje się w judykaturze, że o tym, czy pracownik ma dostęp do szczególnie ważnych informacji, decyduje pracodawca (wyroki SN: z 13 kwietnia 2005 r., II PK 258/2004, LexisNexis nr (...), OSNP 2005, nr 22, poz. 356; z 16 maja 2001 r., I PKN 402/2000, LexisNexis nr (...), OSNP 2003, nr 5, poz. 122). Powoduje to konsekwencje zarówno dla pracodawcy, jak i dla pracownika. Po pierwsze, pracownik nie może twierdzić, że nie ma dostępu do szczególnie ważnych informacji, które mogłyby narazić pracodawcę na szkodę. Ocena bowiem pozostaje w gestii pracodawcy. Jedynie wyjątkowo, gdy nie budzi wątpliwości, że pracownik nie dysponuje takimi informacjami, np. ze względu na bardzo nieskomplikowany rodzaj wykonywanej pracy i brak dostępu do tajemnic pracodawcy, można byłoby przyznać takiemu pracownikowi prawo odmowy zawarcia umowy. Odmowa taka nie powinna skutkować np. rozwiązaniem stosunku pracy z pracownikiem. Jeśli jednak istnieją jakiegokolwiek wątpliwości, pracownik bowiem ma dostęp do istotnych informacji, zawarcie umowy jest dopuszczalne, ponieważ to pracodawca decyduje o istnieniu szczególnie ważnych informacji. Po drugie, pracodawca nie może uchylić się od błędu co do treści umowy o zakazie konkurencji polegającego na mylnym przeświadczeniu, że pracownik dysponował szczególnie ważnymi informacjami (wyrok SN z 13 kwietnia 2005 r., II PK 258/2004, LexisNexis nr (...)).

Zgodnie z art. 101² § 1 k.p. ustawodawca wymaga ujęcia w umowie o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy trzech elementów: zakresu zakazu (przez odesłanie do art. 101¹ § 1 k.p.), okresu jego obowiązywania oraz wysokości odszkodowania. Niemniej jednak spośród tych trzech elementów jedynie dwa mają charakter obowiązkowy: zakres zakazu i okres jego obowiązywania.

Zgodnie z przepisami kodeksu cywilnego - art. 483 k.c. - w umowie można zastrzec, że naprawienie szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania niepieniężnego nastąpi przez zapłatę określonej sumy (kara umowna), a dłużnik nie może bez zgody wierzyciela zwolnić się ze zobowiązania przez zapłatę kary umownej.

Także kara umowna może być zastrzeżona w umowie o zakazie konkurencji./tak SN w wyroku z dnia 5 kwietnia 2005 r., I PK 186/04, OSP 2006/11/130/.

Zgodnie z art. 101¹ § 2 k.p., pracodawca, który poniósł szkodę wskutek naruszenia przez pracownika zakazu konkurencji może dochodzić jej naprawienia na zasadach określonych w przepisach rozdziału pierwszego działu piątego, tj. na podstawie art. art. 114-122 k.p. Do umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy (klauzuli konkurencyjnej) stosuje się odpowiednio art. 101¹ § 1. Wobec tego - a contrario - nie stosuje się art. 101¹ § 2 k.p. Odpowiedzialność pracownika za naruszenie zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy (także odszkodowawcza) nie została przewidziana i określona w Kodeksie pracy. W świetle art. 1 k.p., zgodnie z którym Kodeks pracy "określa prawa i obowiązki pracowników i pracodawców", jest to uzasadnione. Zakaz konkurencji po ustaniu zatrudnienia nie dotyczy wszak pracownika, lecz byłego pracownika. Klauzula konkurencyjna nie jest umową prawa cywilnego, lecz umową prawa pracy. Pozostaje w bezpośrednim podmiotowym i przedmiotowym powiązaniu ze stosunkiem pracy. Zawierana jest przez podmioty stosunku pracy, a zakaz konkurencji wynika z rodzaju świadczonej przez

pracownika pracy. Mają więc do klauzuli konkurencyjnej zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego, ale nie wprost, lecz odpowiednio.

Dopuszczalność stosowania tej regulacji do relacji pracownika i pracodawcy na podstawie art. 300 k.p. jest wątpliwa. Zasady odpowiedzialności pracownika za szkodę wyrządzoną pracodawcy przez naruszenie zakazu konkurencji określa art. 101¹ § 2 k.p., trudno więc uznać, że jest to sprawa nieuregulowana. Nawet jeśliby przyjąć, że kodeks pracy nie reguluje kwestii zastrzeżenia kary umownej, a więc jest to zakres nieuregulowany (a taka wykładnia jest wątpliwa), to ustanowiony w kodeksie cywilnym mechanizm działania kary umownej jest niezgodny z zasadą miarkowania wartości odszkodowania należnego pracodawcy od pracownika, zatem niedopuszczalność stosowania omawianych przepisów kodeksu cywilnego wynika z ich sprzeczności z zasadami prawa pracy. Dotyczy to przede wszystkim nakazu ograniczenia wartości odszkodowania w razie wyrządzenia przez pracownika szkody nieumyślnie (art. 119 k.p.), ale także możliwości jego miarkowania ze względu na inne okoliczności (art. 121 k.p.).

Zastrzeżenie kary umownej w umowie o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy jest zatem niedopuszczalne ze względu na niespełnienie przesłanek stosowania przepisów kodeksu cywilnego ustanowionych w art. 300 k.p. Sąd Najwyższy podzielił ten pogląd w wyroku z dnia 2 października 2002 r. (I PKN 549/01) 233, jednoznacznie określając zastrzeżenie kary umownej w umowie o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy jako niezgodne z prawem.

W przypadku umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy dopuszczalność zastrzeżenia kary umownej musi być oceniana odmiennie niż w odniesieniu do umowy o zakazie konkurencji w czasie trwania stosunku pracy. Różnica wynika z niestosowania do naruszenia zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy zasad pracowniczej odpowiedzialności materialnej, które zaprzeczają istocie zastrzeżenia kary umownej. Zastrzeżenie kary umownej nie jest niezgodne z cywilnoprawnymi zasadami odpowiedzialności byłego pracownika za szkodę wyrządzoną byłemu pracodawcy przez naruszenie zakazu konkurencji. Należy więc uznać dopuszczalność ustanowienia kary umownej w umowie o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy. Takie stanowisko wyrażane jest orzecznictwie Sądu Najwyższego./por. wyrok z dnia 10 października 2003 r, I PK 528/02, OSNP 19/2004, poz. 336, wyrok SN z dnia 5 kwietnia 2005 r, I PK 196/04, OSNP 22/2005 poz. 354, wyrok SN z dnia 23 stycznia 2008 r, II PK 127/07, OSNP nr 13 – 14/2009, poz. 168/

Dlatego trzeba się opowiedzieć za dopuszczalnością zastrzeżenia w umowie o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy kary umownej na rzecz byłego pracodawcy w razie niewykonania lub nienależytego wykonania przez byłego pracownika obowiązku powstrzymania się od działalności konkurencyjnej (art. 483 k.c. w związku z art. 300 k.p.). Jej wysokość powinna być jednak korygowana zasadami prawa pracy, zwłaszcza ryzyka podmiotu zatrudniającego i ograniczonej odpowiedzialności materialnej pracownika.

Zgodnie z treścią art. 484 k.c., w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Żądanie odszkodowania przenoszące wysokość zastrzeżonej kary nie jest dopuszczalne, chyba że strony inaczej postanowiły - art. 484 § 1 k.c., a jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana - art. 484 § 2 k.c.

Zastrzeżenie kary umownej na wypadek niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania nie zwalnia dłużnika z obowiązku jej zapłaty w razie wykazania, że wierzyciel nie poniósł szkody./ SN w uchwale składu siedmiu sędziów z dnia 6 listopada 2003 r., III CZP 61/03, OSNC 2004, nr 5, poz. 69/.

W przypadku zastrzeżenia kary umownej obowiązek pracodawcy ogranicza się do udowodnienia, że rzeczywiście wystąpiło zdarzenie będące podstawą obowiązku uiszczenia kary umownej, czyli, że doszło do złamania zakazu konkurencji oraz, że okoliczność taka była objęta zapisem o karze umownej. W rezultacie wierzyciel wykazuje tylko sam fakt zastrzeżenia kary umownej i niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania przez dłużnika. /por. w tym zakresie wyrok SN z dnia 9 lutego 2005 r, II CK 420/04/

Zgodnie z treścią art. 484 § 2 k.c. wysokość kary umownej może być miarkowana, gdy zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane bądź gdy kara jest rażąco wygórowana.

Jako kryterium oceny rażącego wygórowania przyjmuje się wysokość ustalonego w umowie odszkodowania, a nie wysokość miesięcznej raty (wyrok z dnia 4 lipca 2007 r., II PK 359/06, OSNP 2008, nr 15-16, poz. 223), oraz okoliczności, które pojawiły się po zawarciu umowy, dotyczące rozmiaru poniesionej szkody oraz zachowania pracownika związanego z przestrzeganiem zakazu (wyrok SN z dnia 23 stycznia 2008 r., II PK 127/07, OSNP 2009, nr 13-14, poz. 168).

Dokonując oceny rażącego wygórowania kary, sąd pracy powinien mieć na uwadze, że umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy jest umową prawa pracy, która musi być zgodna z zasadami tego prawa (art. 484 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p.).

Zmniejszenie kary umownej może nastąpić na podstawie łącznego stosowania przesłanek miarkowania, a jego dokonanie mogą uzasadniać różnorakie okoliczności. Miarkowanie kary umownej może wchodzić w grę w każdym wypadku, gdy w świetle oceny stanu faktycznego, można mówić o tym, że kara umowna w zastrzeżonej wysokości jawić się będzie jako nieadekwatna. Wśród okoliczności rzutujących na możliwość miarkowania kary umownej jako rażąco wygórowanej wskazuje się między innymi na stopień winy dłużnika, jeśli na tej zasadzie oparta jest odpowiedzialność, brak szkody lub jej niewielki rozmiar itd. Nie można przy ocenie kary umownej pomijać stosunku wysokości zastrzeżonej kary do wysokości wynagrodzenia wykonawcy. Przewidziane w art. 484 § 2 k.c. miarkowanie kary umownej ma przeciwdziałać dużym dysproporcjom między wysokością zastrzeżonej kary, a godnym ochrony interesem wierzyciela. Kara umowna, podobnie jak odszkodowanie, którego jest surogatem, nie może prowadzić do nieuzasadnionego wzbogacenia uprawnionego. Zatem w razie występującej dysproporcji pomiędzy wysokością zastrzeżonej kary umownej, a interesem wierzyciela chronionym za pomocą kary umownej, dopuszczalne jest na podstawie art. 484 § 2 k.c. jej zmniejszenie na żądanie dłużnika. /por. Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 17 grudnia 2008 r., sygn. V ACa 483/08/.

Judykatura Sądu Najwyższego stanęła na stanowisku, że kara umowna nie może być rażąco wygórowana w stosunku do całości odszkodowania należnego pracownikowi (por. uzasadnienie wyroku z 10 października 2003 r., I PK 528/2002, LexisNexis nr 368969; wyroki z 4 lipca 2007 r., II PK 359/2006, LexisNexis nr 1928368, OSNP 2008, nr 15-16, poz. 223; z 23 stycznia 2008 r., II PK 127/2007, LexisNexis nr 1940460, OSNP 2009, nr 13-14, poz. 168).

W razie naruszenia przez pracownika obowiązku zaniechania działalności konkurencyjnej pracodawca ma prawo powstrzymać się ze spełnieniem swojego świadczenia (art. 488 § 2 k.c.), a niezależnie od tego może skorzystać z uprawnienia przewidzianego w art. 491 § 1 k.c., tj. wyznaczyć dodatkowy termin, a po jego upływie, jeśli pracownik nie powstrzyma się od działalności konkurencyjnej - odstąpić od umowy albo w dalszym ciągu żądać wykonania zobowiązania oraz naprawienia szkody wynikłej ze zwłoki.

W przedmiotowej sprawie, w ocenie Sądu doszło do zawarcia pomiędzy stronami ważnej umowy o zakazie konkurencji zarówno w trakcie trwania stosunku pracy, jak i po jego ustaniu.

Wbrew twierdzeniom pozwanego, na umowie jest jego podpis, a umowa została zawarta przez umocowanego do tej czynności pełnomocnika.

Na okoliczność autentyczności podpisu pozwanego został dopuszczony dowód z pisemnej opinii biegłego grafologa, która potwierdziła autentyczność podpisu pozwanego. Powyższa opinia była fachowa, odpowiadała zakreślonej tezie dowodowej, nadto została uzupełniona na wniosek pozwanego, który, mimo, iż nie akceptował końcowych wniosków opinii, nie zgłaszał dalszych wniosków dowodowych w tym zakresie.

Pozwany podnosił, że umowa nie została podpisana w dacie w niej zawartej, jednakże brak jest dostatecznego dowodu na te okoliczności.

W szczególności nie można tego wywieść z przedstawionych przez pozwanego maili, w których konsultował treść umowy, bądź miał otrzymać jej egzemplarz, bowiem ostatecznie dokument w postaci umowy z określoną datą zawiera podpis pozwanego i parafy na każdej z jej stron. Nadto nie wiadomo także, co konkretnie otrzymał pozwany od świadka J. jako załącznik do wiadomości.

Nawet gdyby przyjąć, iż do podpisania umowy doszło w dacie późniejszej pozostaje to bez wpływu na rozstrzygnięcie, wobec skutecznego zastrzeżenia zakazu konkurencji i kary umownej po ustaniu stosunku pracy, a pozwany ostatecznie nie wykazał, w jakiej innej dacie miałyby dojść do podpisania tej umowy.

Na ważność umowy nie ma wpływu okoliczność, iż zostały złożone dwa oryginały umowy, z czego pozwany wywodził, że nie dysponował egzemplarzem umowy, co pozostaje jednak w sprzeczności z treścią wiadomości mailowej, którą przesłał do pełnomocnika, i w której prosił o interpretację jej zapisów. Poza tym okoliczność, iż pozwany nie dysponował oryginałem umowy nie jest równoznaczne z brakiem umowy, czy jej niepodpisaniem przez pozwanego.

Na ważność umowy w stosunku do pozwanego nie wpływa też okoliczność, iż w umowie zakaz konkurencji miał dotyczyć także jego żony, której nie posiadał. Abstrahując w ogóle od skuteczności takiego zastrzeżenia, okoliczność, że w momencie zawierania umowy takiej żony nie posiadał, nie wyklucza, iż w trakcie trwania stosunku pracy i po jego ustaniu, mógł zawrzeć taki związek, i taka była intencja stron, tym bardziej, iż z ustaleń wynika, że spółka posługiwała się przygotowanym formularzem umowy. Reasumując nie ma to jednak wpływu na ważność umowy w stosunku do pozwanego.

W ocenie Sądu wobec powyższych rozważań nie była istotna okoliczność ułożenia w aktach osobowych dokumentów, w tym momentu załączenia do nich umowy o zakazie konkurencji. Istotna jest bowiem okoliczność, że umowa została zawarta, a nie moment umieszczenia jej w dokumentacji pracowniczej. Z tego względu Sąd oddalił wnioski dowodowe o dopuszczenie dowodu z zeznań świadków (U. D., M. P.), jako nieprzydatne dla rozstrzygnięcia.

Pozwany nie zgłosił w tym zakresie zastrzeżenia w trybie art. 162 kpc.

Należy przy tym podkreślić, że pozwany zajmując stanowisko procesowe w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie podnosił okoliczności dotyczących braku umowy, czy wątpliwości co do jej podpisania i jej ważności, zarzuty te pojawiły się dopiero w toku procesu, po ustanowieniu przez pozwanego pełnomocnika.

Biorąc pod uwagę cytowane powyżej orzecznictwo, wbrew twierdzeniom pozwanego było możliwe zawarcie umowy o zakazie konkurencji zarówno w trakcie trwania stosunku pracy jak i po jego ustaniu oraz zastrzeżenie kary umownej w związku z naruszeniem zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy.

Zgodnie z treścią tej umowy D. C. (1) zobowiązał się do powstrzymania w trakcie trwania stosunku pracy oraz w okresie 3 lat po ustaniu stosunku pracy od działalności konkurencyjnej w stosunku do pracodawcy na obszarze całego kraju, jak również powstrzymać się od świadczenia pracy w ramach stosunku pracy lub na innej podstawie na rzecz podmiotów prowadzących taką działalność /zakaz konkurencji/. Zakaz działalności konkurencyjnej zobowiązuje pracownika i jego małżonkę w czasie trwania niniejszej umowy i po jej ustaniu przez okres 3 lat do powstrzymywania się od wszelkiej działalności sprzecznej z interesami pracodawcy w kraju i za granicą, a w szczególności:

- a) prowadzenia na własny lub cudzy rachunek jakiegokolwiek konkurencyjnej w stosunku do działalności pracodawcy działalności gospodarczej
- b) podejmowania zatrudnienia zarówno na podstawie umowy o pracę lub jakiegokolwiek innego stosunku prawnego bezpośrednio lub pośrednio u innych przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec pracodawcy
- c) obejmowania jakichkolwiek funkcji, w tym doradcy, pośrednika, pełnomocnika, powiernika itd. u innych przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec pracodawcy

d) podejmowanie jakichkolwiek czynności w ramach zatrudnienia, na podstawie umów cywilnoprawnych jak i bez podstawy prawnej na rzecz podmiotów prowadzących działalność konkurencyjną wobec pracodawcy.

Za działalność konkurencyjną uważa się każdą działalność w kraju i z za granicą, w tym prowadzenie przedsiębiorstwa niezależnie od formy prawnej, która wchodzi nawet pośrednio w zakres profilu działalności pracodawcy lub utworzonych z jej udziałem podmiotów, jeżeli prowadzenie działalności konkurencyjnej może wpłynąć na poziom sprzedaży, sytuację rynkową, wyniki ekonomiczne pracodawcy lub takich podmiotów. W szczególności lecz nie wyłącznie objęte jest zakazem konkurencji podejmowanie działalności w zakresie oświaty na poziomie ponadpodstawowym (szkoły średnie, policealne itp. a także na poziomie szkolnictwa wyższego każdego stopnia).

Zakaz nie dotyczył podejmowania jakichkolwiek działań na rzecz:

- (...) Szkoły Wyższej B. – w tym także zasiadanie w jej organach
- (...) Szkoły Wyższej S. – w tym także zasiadanie w jej organach
- Wyższej Szkoły (...) o Zdrowiu – w tym także zasiadanie w jej organach
- Centrum (...) sp z oo
- spółek, szkół wyższych oraz innych szkół, których właścicielami, udziałowcami, organami założycielskimi lub organami prowadzącymi są pracodawca, Centrum (...) sp z oo, M. M. (1), E. P. (1) – pod warunkiem, iż którekolwiek z nich lub wszyscy łącznie posiadają 100 % kapitału zakładowego akcyjnego lub przysługują im wspólne w całości uprawnienia organu założycielskiego/prowadzącego.

Strony zgodnie ustaliły, że celem powyższego zapisu jest sformułowanie zakazu działalności konkurencyjnej w możliwie najszerszym zakresie, a pracownik przyjmując tak sformułowany obowiązek świadomy jest konsekwencji prawnych, przede wszystkim odszkodowawczych, w przypadku jego naruszenia.

Pracodawca za dotrzymanie przez pracownika zobowiązań określonych w niniejszej umowie będzie wypłacał pracownikowi po ustaniu stosunku pracy miesięczne odszkodowanie w wysokości 3300 zł przez okres odpowiadający okresowi obowiązywania zakazu konkurencji.

Za naruszenie zakazów wynikających z niniejszej umowy pracownik ponosi odpowiedzialność majątkową na zasadach ogólnych wynikających z kp i kc.

Ponadto pracownik zobowiązuje się zapłacić pracodawcy kwotę 500.000 zł tytułem kary umownej za naruszenie zakazu konkurencji.

Pracodawca jest uprawniony do dochodzenia odszkodowania przewyższającego wysokość kary umownej.

Umowa wchodziła w życie z dniem 1 stycznia 2011 r i obowiązywała w okresie trwania stosunku pracy pracodawcy z pracownikiem oraz w okresie 3 lat od ustania lub rozwiązania stosunku pracy.

W ocenie Sądu na obowiązywanie zakazu nie miało wpływu nie wypłacenie jakiegokolwiek raty odszkodowania, bowiem w związku z tym, że powód dowiedział się o działalności konkurencyjnej, miał prawo powstrzymać się od spełnienia wypłaty odszkodowania na rzecz pozwanego – w sytuacji, gdy był pracownik zobowiązany do niepodejmowania działalności konkurencyjnej łamie ten zakaz (tak SN w wyroku z dnia 26 czerwca 2012 r, II PK 279/11, OSNP 2013/13/155/).

W ocenie Sądu pozwany naruszył zakaz konkurencji zarówno w trakcie stosunku pracy, jak i po jego ustaniu. Przy czym z punktu widzenia przedmiotu żądania, a więc kary umownej, istotne jest ocena zachowania pozwanego po ustaniu stosunku pracy.

Z poczynionych ustaleń wynika, że przedmiotem działalności (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S., jest między innymi:

- działalność portali internetowych
- działalność agencji informacyjnych
- działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki
- działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi
- pozostała działalność usługowa w zakresie informacji, gdzie indziej niesklasyfikowana
- przetwarzanie danych, zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność.
- stosunki międzyludzkie i komunikacja
- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych
- pozostała działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, gdzie indziej niesklasyfikowana
- wychowanie przedszkolne
- szkoły podstawowe
- gimnazja
- licea ogólnokształcące
- licea profilowane
- technika
- zasadnicze szkoły zawodowe
- szkoły specjalne przyspabiające do pracy
- szkoły policealne
- zakłady kształcenia nauczycieli i kolegia pracowników służb społecznych
- szkoły wyższe
- pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych
- pozaszkolne formy edukacji artystycznej
- pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu
- nauka języków obcych
- działalność wspomagająca edukację

Na podstawie aktu notarialnego z dnia 30 marca 2009 r doszło do utworzenia Instytutu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.. Wspólnikami spółki był D. C. (1) (do dnia 5 kwietnia 2012 r) i K. P. (1). D. C. (1) pełnił funkcję

prezesa zarządu (do dnia 2 marca 2012 r, w dniu 21 lutego 2012 r został powołany na kolejną kadencję). Udziały pozwanego nabyła A. B. (1) i K. P. (1). Przedmiotem działalności spółki było m.in. :

- działalność związana z oprogramowaniem i doradztwem w zakresie informatyki oraz działalność powiązana
- przetwarzanie danych, zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność.
- stosunki międzyludzkie i komunikacja
- pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania
- badania naukowe i prace rozwojowe w dziedzinie nauk społecznych i humanistycznych
- wychowanie przedszkolne
- szkoły podstawowe
- gimnazja
- licea ogólnokształcące
- licea profilowane
- szkoły zawodowe
- szkoły policealne
- zakłady kształcenia nauczycieli i kolegia pracowników służb społecznych
- szkoły wyższe
- pozaszkolne formy edukacji sportowej oraz zajęć sportowych i rekreacyjnych
- pozaszkolne formy edukacji artystycznej
- pozaszkolne formy edukacji z zakresu nauki jazdy i pilotażu
- działalność wspomagająca edukację

(...) sp. z (...) było prowadzenie działalności i świadczenie usług w zakresie usług sportowych, doradczych, edukacyjnych dla wszystkich poziomów oświaty, kształcenia nauczycieli, prowadzenia szkoleń, doradztwa, działalności gastronomicznej. Spółka w 2011 r działa od niedawna i dopiero rozpoznawany jest rynek , na którym spółka będzie prowadziła swoją działalność oraz rozwinię swoje usługi. Spółka współpracowała m.in. z podmiotami: (...) Szkoła Wyższa C. B. , (...) Szkoła Wyższa S., (...) Centrum (...) sp z oo, (...) M. – (...). W 2011 zorganizowała szkolenie (...).

W ocenie Sądu przedmiot działalności (...) sp. z (...) w przeważającym zakresie pokrywa się z przedmiotem działalności powodowej spółki, co powoduje, że pozwany będąc współnikiem spółki i prezesem zarządu naruszał zakaz konkurencji.

Bez znaczenia pozostaje kwestia, iż jak podnosił pozwany, jego funkcja była wyłącznie tytułarna, bowiem istotne jest, że taką funkcję pełnił.

D. C. (1) miał zarejestrowaną także od dnia 15 marca 2002 r działalność gospodarczą – NET – MEDIA - SPORT, której przedmiotem było przetwarzanie danych, zarządzanie stronami internetowymi (hosting) i podobna działalność, a więc, której przedmiot działalności także częściowo pokrywał się z przedmiotem działalności powodowej spółki .

Działalność została zawieszona dopiero z dniem 16 października 2012 r. Pozwany podnosił, że faktycznie tej działalności nie prowadził, w żaden sposób tej okoliczności nie wykazał, nadto ze sprawozdania dotyczącego spółki (...) wynikało, że spółka współpracowała z podmiotem gospodarczym – działalnością prowadzoną przez pozwanego.

Pozwany podnosił także, że wspólnikom, pełnomocnikom pozwanej spółki znana była okoliczność pełnienia funkcji w (...), co miała potwierdzić w zeznaniach świadek P., jednak w tym zakresie Sąd nie dał jej wiary, gdyż pozostali świadkowie nie potwierdzili tej okoliczności./M. M., E. P., K. B./ Z ustaleń wynika, że właściciele spółki wiedzieli, że pozwany pracuje tylko dla powodowej spółki, a D. C. (1) nie miał zgody na prowadzenie działalności konkurencyjnej.

Jednocześnie w dniu 24 maja 2012 r T. B. (1) i D. C. (1) reprezentujący (...) Centrum (...) sp z oo przenieśli na Instytut (...) sp z oo wszelkie prawa i obowiązki założyciela wskazane w decyzji (...) o udzieleniu zezwolenia na utworzenie niepaństwowej uczelni zawodowej pod nazwą (...) Szkoła Wyższa S..

Tożsame oświadczenie dotyczyło (...) Szkoły Wyższej C. B.. Powyższe oświadczenia były poprzedzone uchwałami zarządu (...) sp z oo podejmowanych w składzie (...). C. i T. B..

Właściciele (...) sp z oo nie wiedzieli o przeniesieniu tych uprawnień.

W konsekwencji w dniu 2 lipca 2012 r została wydana decyzja przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na mocy której przeniesiono pozwolenie na utworzenie (...) wyższej Szkoły (...) na rzecz Instytutu (...) sp z oo. W dniu 5 lipca 2012 r została wydana decyzja przez Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego na mocy której przeniesiono pozwolenie na utworzenie (...) Szkoły Wyższej C. B. w S. na rzecz Instytutu (...) sp z oo.

W dniu 23 sierpnia 2012 r T. B., S. K. złożyły oświadczenie woli o uchyleniu się od skutków prawnych oświadczenia woli z dnia 24 maja 2012 r o przeniesieniu przez (...) Centrum (...) sp z oo na Instytut (...) sp z oo wszelkich praw i obowiązków założyciela wskazanych w decyzji Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 sierpnia 2005 r o udzieleniu zezwolenia na utworzenie niepaństwowej uczelni zawodowej pod nazwą (...) Szkoła Wyższa S.. Natomiast A. B. złożyła oświadczenie o uchyleniu się od skutków oświadczenia o przejęciu tych uprawnień przez (...) sp z oo.

T. B. i A. B. oświadczyły, że przed złożeniem oświadczeń woli uzyskały zapewnienie prezesa zarządu spółki (...) sp z oo D. C. (1), iż reprezentowana przez niego spółka uzyskała zgodę Zgromadzenia Wspólników (...) sp z oo na przeniesienie praw i obowiązków założyciela (...) Szkoły Wyższej S. na spółkę (...) sp z oo a przez zarządu (...) sp z oo K. P. (1) posiadając wiedzę o rzeczywistym stanie faktycznym nie zawiadomiła o tym pozostałych uczestników czynności prawnej. A jak wynika z treści oświadczenia udziałowców (...) sp z oo M. M. (1) i E. P. zgromadzenie Wspólników nie udzielało zgody na takie oświadczenie.

Tożsame oświadczenie dotyczyło przeniesienia uprawnień założycielskich (...) Szkoły Wyższej C. B. w S..

Powyższe działania pozwanego należy ocenić jako nadużycie udzielonych mu uprawnień, a ustalone okoliczności wskazują na naganność działania pozwanego. W ocenie Sądu utrata praw założycielskich wywarła bezpośredni wpływ na wartość (...) sp z oo, jako przedsięwzięcia, które utraciło istotny element majątku.

Jednakże czynności te miały miejsce w trakcie stosunku pracy, zatem, z punktu widzenia kary umownej, która mogła być zastrzeżona wyłącznie w związku z naruszeniem zakazu konkurencji po ustaniu zatrudnienia, pozostaje bez wpływu na rozstrzygnięcie. Ewentualnego wyrównania szkody powód może dochodzić na zasadach ogólnych.

Pismem doręczonym w dniu 8 września 2012 r pracodawca rozwiązał umowę z pozwanym umowę o pracę, wskazując jako przyczyny:

1. Działanie na szkodę (...) sp. z (...)
2. Brak należytego nadzoru nad mieniem pracodawcy.

Działając jako prezes zarządu spółki, a jednocześnie będąc związany ze spółką stosunkiem pracy uchwałą zarządu datowaną na dzień 22.12.2011 r zmienił Statut (...) Szkoły Wyższej C. B. i (...) Szkoły Wyższej S. w taki sposób, że pozbawił spółkę jako założyciela uczelni rzeczywistego wpływu na jej działalność, pozbawiając w tym zakresie założyciela możliwości powoływania organów szkół, które mu dotychczas przysługiwały. Nadto w dniu 24 maja 2012 r złożył w imieniu spółki oświadczenie o przeniesieniu na rzecz (...) sp z oo uprawnień założyciela (...) Szkoły Wyższej C. B. i (...) Szkoły Wyższej S., pozbawiając tym samym (...) sp z oo uprawnień założyciela. Wszystkich tych czynności dokonał bez wymaganej zgody Zgromadzenia wspólników Spółki. Poza tym przekazywał w sposób nieuprawniony środki finansowe na rzecz siebie i osób sobie najbliższych, zawierając stosowne umowy, które co do wysokości wynagrodzenia nie odpowiadały rynkowym stawkom, w ocenie pracodawcy przekazał w sposób nieuprawniony nienależne kwoty na rzecz podmiotów trzecich, które powiązane były z nim lub z K. P. (1) w tym (...).

Następnie pozwany zawarł z (...) sp z oo umowę zlecenia na okres 1.10 – 31.10.2012 r, której przedmiotem było dokonanie analizy możliwości pozyskania funduszy na działalność oraz rozwój. A następnie został zatrudniony w listopadzie 2012 r w (...) sp z oo na stanowisku dyrektora ds. marketingu i pozyskiwania funduszy za wynagrodzeniem w kwocie 15000 zł. Stosunek pracy ustał z dniem 31 grudnia 2014 r. W dniu 30 stycznia 2013 r zostało udzielone przez K. P. (1) – prezesa zarządu (...) sp z oo pełnomocnictwo D. C. (1) do zapoznania się ze zgromadzonym materiałem znajdującym się w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego dot. zmiany wpisu w rejestrze uczelni niepublicznych i związku uczelni niepublicznych.

Zawierając zatem powyższe umowy z podmiotem konkurencyjnym nadal naruszał zakaz konkurencji, tym razem po ustaniu stosunku pracy. Także do dnia 16 października 2012 r prowadził działalność gospodarczą. Bez znaczenia pozostaje okoliczność niezdolności do pracy pozwanego, bowiem istotny jest z punktu widzenia treści umowy sam fakt nawiązania powyższych umów.

Należy podkreślić, iż powodowa spółka i spółka (...) miały zbieżny profil działalności, siedzibę, a więc zbieżny zakres terytorialny, a tym samym zbieżny krąg odbiorców, współpracowały w przeszłości także ze sobą. Pozwany, jako prezes zarządu powodowej spółki znał całe spektrum działalności spółki, jej plany, majątek, możliwości organizacyjne, finansowe zatem zatrudnienie w podmiocie konkurencyjnym mogło wpłynąć na poziom sprzedaży i sytuację rynkową powodowej spółki.

Zatem zostały spełnione przesłanki odpowiedzialności pozwanego:

- ważne zastrzeżenie kary umownej po ustaniu stosunku pracy
- naruszenie zakazu konkurencji wynikającego z umowy.

Kolejną zatem kwestią było ustalenie wysokości kary umownej, która była przedmiotem sporu, a wynikała z treści zawartej umowy.

W ocenie Sądu żądanie kary umownej w wysokości 500.000 zł jest zbyt wygórowane, mając na względzie wysokość odszkodowania zastrzeżonego dla pracownika (3300 zł przez okres 3 lat), w szczególności, że wysokość tej kary zastrzeżonej w umowie dotyczyła zakazu konkurencji w trakcie stosunku pracy jak i po jego ustaniu. Nadto powód nie wskazał szczegółowo w jakiej konkretnie wysokości szkodę poniosła strona w wyniku konkurencyjnej działalności pozwanego. Po ustaniu stosunku pracy Co prawda dla przyjęcia możliwości zasądzenia kary umownej nie ma konieczności wykazywania jakiegokolwiek szkody, jednakże mając na względzie wyżej cytowane orzecznictwo wysokość ewentualnej szkody wpływa na możliwość miarkowania kary umownej.

Z drugiej strony pozwany wskazywał jedynie na nadmiernie wygórowaną kwotę żądania, jednakże nie zgłosił na te okoliczność żadnych wniosków dowodowych. Pozwany także, mimo pełnej świadomości zakazu konkurencji naruszał go po ustaniu stosunku pracy.

Z uwagi na powyższe Sąd obniżył kwotę kary umownej uznając, iż zasądzenie na rzecz powoda kwoty 118.800 zł (kwota ta odpowiada wysokości określonego w umowie odszkodowania – 3300 zł x 36 miesięcy), uwzględnia w pełni opisane wyżej zasady miarkowania kary umownej i w pełni zaspokoi roszczenia powoda oraz nie będzie w świetle przepisów kodeksu cywilnego a także w świetle zasad pracy nadmiernym obciążeniem dla pozwanego.

O odsetkach ustawowych Sąd orzekł na podstawie art. 481 kpc w zw. z art. 300 kp- od dnia 2 października 2012 roku- od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty .

Sąd oddalił powództwo w pozostałym zakresie, jako zbyt wygórowane.

O kosztach procesu – Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów procesu. Na koszty procesu w niniejszej sprawie złożyły się koszty związane z ustanowieniem pełnomocników (po 7200 zł – ustalone na podstawie z § 6 pkt. 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 t.j) oraz uiszczona opłata od pozwu (25.000 zł). Koszty razem wyniosły zatem 39.400 zł. Z kwoty 500.000 złotych stanowiącej wartość przedmiotu sporu została zasądzona kwota 118.800 złotych, stanowiąca 24% wartości przedmiotu sporu. Tym samym strony winny ponieść koszty procesu w takim stopniu, w jakim przegrały sprawę, a zatem powód w 76%, pozwany w 24%. Zatem pozwany winien ponieść koszty w wysokości 9456 zł (39.400 zł x 24 %), a poniósł 7200 zł, zatem różnicę należało zasądzić na rzecz strony powodowej (2256 zł).

O kosztach sądowych w postaci wydatków w postaci opinii biegłego grafologa (826,80 zł – k. 763, 31,80 zł – k. 783, Sąd orzekł na podstawie art. 113 ustawy z dnia z dnia 28 lipca 2005 r.o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Dz.U.2018.300 t.j, obciążając nimi strony stosownie do procentu przegranej (24 i 76 %).

Sąd pominął dowód z zeznań świadka A. Z. z uwagi na brak możliwości jego przeprowadzenia w związku z niewskazaniem aktualnego adresu. Sąd pominął załączone akta 3 Ds. 282/12, jako nieistotne dla rozstrzygnięcia.

Sąd pominął także dowód z przesłuchania pozwanego na podstawie art. 242 kpc.

Przeszkoda w rozumieniu art. 242 k.p.c. to okoliczność, która (jakkolwiek jest usuwalna) uniemożliwia prowadzenie postępowania dowodowego. Przyjmuje się jednocześnie, że dopiero zaistnienie stanu, w którym postępowanie "spoczywa" w oczekiwaniu na ustanie przeszkody dla przeprowadzenia dowodu, uzasadnia stosowanie tej normy. Oznaczenie terminu winno być przy tym w świetle art. 242 k.p.c. połączone z zakomunikowaniem stronom zastrzeżenia, o którym mowa w tym przepisie (a zatem wskazaniem, że po upływie terminu dowód będzie przeprowadzony tylko wówczas, gdy nie spowoduje to zwłoki w postępowaniu)./ tak wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 24 maja 2016 r. VI ACa 637/15 LEX nr 2081566/.

Pozwany wzywany od ponad roku /od kwietnia 2017 r/ do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania pod rygorem pominięcia dowodu przedstawiał zaświadczenia lekarskie od lekarza sądowego (zwykle w dniu rozprawy powiadamiał telefonicznie o niemożności stawiennictwa). Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego lekarza na okoliczność możliwości udziału pozwanego w postępowaniu. Wynikało z niej, iż nie stwierdza się u D. C. (1) choroby, która powodowałaby, że jest on niezdolny do udziału w postępowaniu sądowym. /dowód został przeprowadzony w drodze pomocy sądowej/. Pozwany nie zakwestionował wniosków opinii. Wezwany na termin rozprawy w dniu 3.11.2017 r ponownie się nie stawił, tym razem jego pełnomocnik wniósł o przesłuchanie pozwanego w miejscu zamieszkania (k. 1486), a pozwany wskazywał, że został zbyt późno powiadomiony o terminie rozprawy, nadto z uwagi nas okres „Wszystkich Świętych” nie mógłby się stawić (k. 1488). Sąd uwzględniając miejsce zamieszkania strony dopuścił dowód z przesłuchania pozwanego, który miał być przeprowadzony przed sądem właściwym. Przed właściwym sądem pozwany nadal się nie stawił, przedstawiając zaświadczenia od lekarza sądowego. (18.12.17 k. 1577,29.01.18 – k. 1594, 7.03.18 – k. 1611 – wówczas sąd zastrzegł w trybie art. 242 kpc termin do dnia 25.04.2018 r , po upływie którego dowód może być przeprowadzony tylko wówczas, gdy nie spowoduje zwłoki w postępowaniu. W dniu 25.04. 2018 r pozwany po raz kolejny się nie stawił, przedstawiając zaświadczenie od lekarza sądowego. /k. 1628/. Po zwrocie odezwy bez wykonania

sąd zwrócił się ponownie do sądu wezwanego o przesłuchanie pozwanego w miejscu zamieszkania. Sąd wezwany wyznaczył termin przesłuchania w miejscu zamieszkania w dniu 14.06.18 r – sąd wezwany nie został wpuszczony. /k. 1669/. Tym razem pozwany złożył pismo z wnioskiem o zmianę terminu rozprawy i przesłuchania przed sądem właściwym wg. miejsca zamieszkania, podnosząc, że nie jest możliwe przesłuchanie go w miejscu zamieszkania z uwagi na brak zgody właścicieli – jego rodziców na przebywanie w domu obcych osób. Jednocześnie wskazał, że w przypadku ostatnich zachorowań, które uniemożliwiały mu złożenie zeznań nie było długotrwałej choroby ani kalectwa czy też niemożności poruszania się, które uniemożliwiłyby mu stawiennictwo przed sądem, jest osobą sprawną, nie obłożnie chorą i poruszającą się samodzielnie i może stawić się przed sądem właściwym dla miejsca zamieszkania. /k. 1671/. Sąd postanowieniem z dnia 15.06.2018 r na podstawie art. 242 kpc wyznaczył termin na przeprowadzenie dowodu z przesłuchania do dnia 11 lipca 2018 r, po upływie którego dowód ten może być przeprowadzony tylko wówczas, gdy nie spowoduje zwłoki w postępowaniu. /k. 1673/. Pozwany nie stawił się na termin rozprawy, bez usprawiedliwienia. /k. 1698/. Dopiero po rozprawie poinformował, że jest na zwolnieniu lekarskim, a w dniu 13 lipca złożył zaświadczenie od lekarza sądowego z dnia 10.07/2018 r.

Wobec powyższego dowód z przesłuchania pozwanego został pominięty, bowiem przeprowadzenie tego dowodu, wobec postawy pozwanego, spowodowałoby jedynie dalszą zwłokę w postępowaniu.